

تشخیص مولکولی ژنهای بتالاکتامازی CTX & PER در سویه های *E. coli* جدا شده از نمونه های کلینیکی از بیمارستان های تهران

فرشته شاهچراغی^{۱*}، هانیه نویری^۲، سیاوش نصیری^۳

۱. میکروب شناس، استادیار انستیتو پاستور ایران

۲. کارشناس ارشد میکروب شناسی، انستیتو پاستور ایران

* نشانی برای مکاتبه: تهران- خیابان پاستور- انستیتو پاستور ایران- بخش میکروب شناسی- دکتر فرشته شاهچراغی تلفن ۶۶۴۰۵۵۳۵،
Feresh100@yahoo.com
دریافت مقاله: خرداد هشتاد و هفت پذیرش برای چاپ: مرداد هشتاد و هفت

چکیده

سابقه و هدف: باکتری اشریشیا کلی قادر به تولید بتالاکتمازهای وسیع الطیف (ESBLs) از جمله آنزیمهای CTX و PER می باشد که سبب مقاومت بالای آن در برابر آنتی بیوتیکهای بتا لاکتام می شود. با توجه به اینکه *E. coli* درصد قابل توجهی از عفونتهای بیمارستانی و خارج بیمارستانی را شامل می شود، بنابراین شناخت الگوی مقاومت و حساسیت این باکتری نسبت به آنتی بیوتیک های بتالاکتام در درمان و کنترل عفونتهای ناشی از این باکتری نقش بسزایی دارد. هدف از انجام این تحقیق تعیین الگوهای حساسیت آنتی بیوتیکی نسبت به آنتی بیوتیک های بتالاکتام و تحقیق پیرامون وجود ژنهای بتالاکتامازی PER, CTX در نمونه های بالینی *E. coli* می باشد.

روش کار: تعداد ۲۶۰ نمونه *E. coli* جمع آوری گردید. الگوهای حساسیت آنتی بیوتیکی با روش *disk diffusion* تعیین گردید. تشخیص ایزوله های تولید کننده ESBL براساس تست فنوتیپی تأییدی انجام پذیرفت، همچنین MIC سفنازیدیم با استفاده از روش *Microbroth Dilution* تعیین شد. در نهایت ژنهای *bla_{PER}*، *bla_{CTX}* در نمونه های مورد نظر با روش *PCR* شناسایی گردید. یافته ها: سوش مقاومتی نسبت به ایمپنم یافت نشد. MIC سفنازیدیم برابر یا بیش از ۴ میکروگرم در میلی لیتر بود. ۱۸/۱ درصد از نمونه ها دارای بتالاکتاماز نوع CTX بودند و نمونه ای حاوی ژن PER یافت نگردید. ۴۲/۷ درصد از کل نمونه های تحت بررسی دارای ژنهای ESBL (۱۱ نمونه) و ۳۹/۷ درصد از نمونه های ESBL مثبت حامل ژنهای CTX بودند.

نتیجه گیری: نتایج این تحقیق نشان می دهد که سویه های مقاوم به آنتی بیوتیکهای بتالاکتام و سویه های تولید کننده ESBL در *E. coli* روبه افزایش است و تولید ESBL می تواند یکی از دلایل افزایش مقاومت آنتی بیوتیکی باشد.

واژگان کلیدی: مقاومت آنتی بیوتیکی، *E. coli*، ESBL، PER، CTX.

مقدمه

سولباکتام و تازوباکتام حساسند (۳). در دو دهه اخیر، انواع زیادی از ESBLs شناسایی شده اند، تاکنون ۲۰۰ تیپ گوناگون بتالاکتامازها از نمونه های کلینیکی جدا شده است، از جمله می توان به آنزیمهای نوع PER و CTX اشاره نمود. ژنهای تولید کننده این دو آنزیم بنامهای *bla_{PER}* و *bla_{CTX}* جزو ژنهایی هستند که بر روی پلاسمید قرار گرفته اند (۴). بتالاکتامازهای CTX=M به تازگی در اعضای مختلف انتروباکتریاسه و بیشتر در *Salmonella enterica serovar Typhimurium* و *E. coli* انتشار پیدا کرده اند و شامل MEN-1, CTX-M-1, CTX-M-2, ... و Toho-2 می باشند (۵، ۶، ۷). بتالاکتامازهای نوع PER نیز از جمله آنزیمهایی هستند که توجه زیادی را به خود معطوف داشته اند. آنزیم PER-1 اولین ESBL بود که در سال ۱۹۹۳ در *Pseudomonas aeruginosa* شناسایی شد و ویژگیهای آن بطور کامل مشخص گردید (۷).

در اثر استفاده بی رویه آنتی بیوتیکها، مقاومت عوامل بیماری زا به این داروها از مشکلات عمده در درمان عفونتهای انسانی به شمار می رود. در این میان مصرف آنتی بیوتیکهای پنی سیلین و سفالوسپورین که جهت درمان عفونتهای ناشی از *E. coli* استفاده می شوند، عامل ایجاد برخی از این مقاومتها می باشند (۱). مقاومت نسبت به سفالوسپورینهای نسل سوم ناشی از تغییرات ثانویه در پروتئینهای غشاء خارجی و تولید بالای بتالاکتامازهای وسیع الطیف (ESBL) می باشد (۲). بتالاکتامازهای وسیع الطیف (ESBL) در گونه های باکتریایی گرم منفی گزارش شدند، این آنزیمها معمولاً پلاسمیدی بوده و قادر به هیدرولیز و غیرفعال کردن تعداد زیادی از بتالاکتامها از جمله سفالوسپورینهای نسل سوم، پنی سیلینها و آرترونام هستند، اما به مهار کننده های بتالاکتامازی مانند کلاولانات،

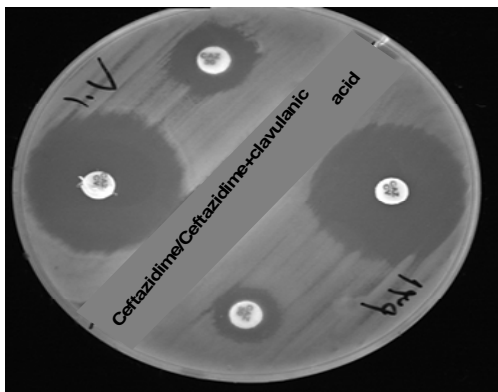
الکتروفورز محصولات PCR از ژل آگاروز ۱٪ و مارکر 100bp Ladder Fermentase (Lithuania) ، استفاده شد.

جدول ۱: شرایط مورد استفاده جهت انجام PCR

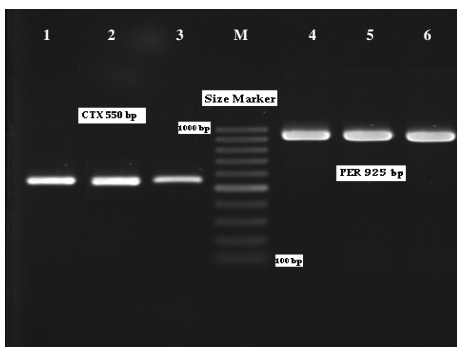
Step	Factor Gene	Temp. (°C)		Time	
		CTX/ PER		CTX/ PER	
Initial denaturation		94/ 94		3/ 3 min	
Denaturation		94/ 94		30/ 30 s	
Annealing		63/ 43		1/ 1 min	
Extention		72/ 72		1/ 1 min	
Final extention		72/ 72		10/ 10 min	
Cycle number		35			

جدول ۲: مشخصات پرایمرهای مورد استفاده در PCR

نام ژن	وزن مولکولی (bp)	توالی نوکلئوتیدی	مشخصات نام پرایمر
CTX-A	550	5'-CGCTTTCGATGTCAG-3'	<i>bla</i> _{CTX}
CTX-B	550	5'-ACCGCGATATCGTTGGT-3'	<i>bla</i> _{CTX}
PER-A	925	5'-ATGAATGGTCATTATAAAAGC-3'	<i>bla</i> _{PER}
PER-B	925	5'-AATTGGGCTTAGGGCAGAA-3'	<i>bla</i> _{PER}

شکل ۱: تست فنوتیپی تأییدی (Phenotypic Confirmatory Test = PCT) برای بررسی ژنهای ESBL به روش Disk diffusion

شکل ۲: الکتروفورز ژل آگارز: شماره های ۱ و ۲ نمونه های ژن (550bp) *bla*_{CTX} و شماره های ۳ و ۴ نمونه های مثبت برای ژن *bla*_{PER} (925bp) می باشند. شماره های ۵، ۶ به ترتیب کنترل مثبت برای ژن *bla*_{CTX} و *bla*_{PER} هستند (Klebsiella pneumoniae 7881). M : مارکر

امروزه تعداد ارگانیزم هایی که قادر به تولید آنزیمهای ESBL هستند در حال افزایش است و این مسئله بعنوان یکی از بحرانهای موجود در درمان عفونتهای ناشی از این باکتریها مطرح است. انتقال وانتشار سریع ارگانیزم هایی که قادر به تولید آنزیمهای مذکور هستند، باعث بالا رفتن میزان عفونتهای بیمارستانی مربوطه در سراسر دنیا از جمله ایران شده است که سالانه هزینه های زیادی صرف درمان این عفونتهای می شود (۴). با توجه به اینکه در رابطه با سویه های تولید کننده آنزیم های بتا لاکتاماز مطالعات محدودی در ایران صورت گرفته است و با توجه به اهمیت موضوع، این مطالعه به منظور تعیین مقاومت و حساسیت سوش های *E. coli* جدا شده از نمونه های مختلف کلینیکی بیمارستانهای تهران نسبت به انتی بیوتیکهای بتالاکتام انجام گرفته است.

روش کار

تعداد ۲۶۰ نمونه بالینی *E. coli* شامل نمونه های ادرار، مدفوع، زخم و آیهه از ۵ بیمارستان تهران جمع آوری شد. تعیین حساسیت و مقاومت آنتی بیوتیکی به روش دیسک دیفیوژن (طبق پروتکل CLSI) صورت پذیرفت. دیسکهای مورد استفاده که از شرکت BBL تهیه شد شامل کربنی سیلین (۱۰۰ μg)، سفوتاکسیم (۳۰ μg)، سفنازیدیم (۳۰ μg)، سفتی زوکسیم (۳۰ μg)، پپراسیلین (۱۰۰ μg)، پپراسیلین/تازوباکتام (۱۱۰ μg)، آمیکاسین (۳۰ μg)، جنتامایسین (۱۰ μg)، ایمی پنم (۱۰ μg)، سیپروفلوکساسین (۵ μg)، سفتری آکسون (۳۰ μg) بود. به منظور تعیین حداقل غلظت آنتی بیوتیک که مانع رشد باکتری شود تست MIC سفنازیدیم طبق پروتکل CLSI به روش Microdilution صورت گرفت (شکل ۱). جهت شناسایی بتالاکتامازهای وسیع الطیف، سویه های که قطر هاله عدم رشد آنها با استفاده از روش دیسک دیفیوژن حداکثر رنج ۲۰mm داشتند، انتخاب شدند و با استفاده از تستهای فنوتیپی تأییدی وجود ژنهای ESBL در آنها مورد بررسی قرار گرفت. در این تستها از دیسکهای بتالاکتام/مهارد کننده بتالاکتاماز استفاده شد. اساس کار به این صورت است که هرگاه قطر هاله عدم رشد در اطراف دیسک بتالاکتام/مهارد کننده بتالاکتاماز در مقایسه با دیسک بتالاکتام به اندازه ۵mm یا بیشتر افزایش پیدا کند، آنگاه نتیجه تست مثبت بوده و ایزوله مورد نظر بعنوان ایزوله *ESBL*⁺ تلقی می شود. در این تحقیق دیسکهای سفنازیدیم/کلاوولانیک اسید و سفوتاکسیم/کلاوولانیک اسید مورد استفاده قرار گرفتند. (شکل ۱) (۱،۸) سویه ها یی که قطر ناحیه عدم رشد در آنها حداکثر تا محدوده ۲۰ میلیمتر بودند، برای تعیین MIC سفنازیدیم انتخاب شدند. در این تحقیق برای تعیین MIC سویه ها از روش Microbroth dilution استفاده کردیم. از سویه *P. aeruginosa* ATCC 27853 جهت کنترل روشهای آنتی بیوگرام و MIC استفاده شد. سوشهای باکتریایی را در ۲/۵ سی سی محیط LB Broth تلقیح کرده سپس آنها را بصورت شبانه (Overnight) در ۳۷°C انکوبه نمودیم، کشتهای باکتریایی را ورتکس کرده، مقدار ۱۰۰ μl از آنها را در داخل ایندورفهای استریل ریخته، ایندورفها را با دور بالا (۱۳۰۰۰ rpm) بمدت ۱۰ دقیقه در دمای اتاق سانتریفیوژ کردیم، رسوب باقیمانده را در ۵۰ μl بافر TE کاملاً حل کرده تا سوسپانسیون یکنواختی بدست آید، ایندورفها را سانتریفیوژ نموده ، فاز رویی را دور ریخته و مرحله ۵ را دوباره تکرار کردیم، نمونه ها را مجدداً سانتریفیوژ کرده این بار رسوب حاصله را در ۵۰ μl بافر RNase TE حل کرده و سپس سوسپانسیونها را در آب ۱۰۰°C بمدت ۱۳ دقیقه جوشاندیم، سوسپانسیونها را در دور بالا بمدت ۲۰ دقیقه سانتریفیوژ کردیم. مقدار ۲۰ μl از فاز رویی حاوی DNA باکتریها را در داخل ایندورفهای استریل ریختیم. (DNA های استخراج شده را در دمای ۲۰ - نگهداری کردیم) تست PCR برای شناسایی ژنهای بتالاکتامازی (*bla*_{CTX} (550bp) و *bla*_{PER} (925bp) تحت شرایط مندرج در جدول ۱ انجام شد. (۱۰،۹) مشخصات پرایمرهایی که در انجام PCR مورد استفاده قرار گرفتند، به شرح جدول ۲ می باشد. لازم به ذکر است که کلبسیلا پنومونیه ۷۸۸۱ حاوی ژنهای CTX-M و سویه *P. aeruginosa* KOAS تولید کننده PER-1 به عنوان سویه استاندارد مورد استفاده قرار گرفت. برای

بحث

سوشهای حساس به پمپراسیلین/تازوباکتام در ایران به ترتیب پائینتر و بالاتر از آلمان است (ایران: میزان سوشهای حساس به آمیکاسین و پمپراسیلین/تازوباکتام بترتیب ۶۹/۲۳٪ و ۸۴/۶٪، آلمان: ۷۲/۸٪ و ۶۶/۲۰٪). در این مطالعه ۴۲/۷٪ سوشهای ایزوله شده تولیدکننده ESBLs بودند. مدت زیاد بستری شدن، مصرف زیاد آنتی‌بیوتیک (خصوصاً سفنازیدیم)، بستری شدن در بخش ICU استفاده از سوندهای ادراری، جز عوامل تولیدکننده ESBLs هستند (۲۱). سوشهای تولیدکننده ESBLs معمولاً سوشهایی با مقاومت چندگانه هستند. نتایج منتشره در تحقیقات علمی مختلف مربوط به ژنهای ESBL (سالهای ۲۰۰۶-۱۹۹۸) نشان می‌دهند که درصد سویه های E. coli تولیدکننده ESBL در کشورهای روسیه ۱۵/۸٪ (۹)، ایالات متحده ۲۰/۱٪ (۱۰)، هندوستان ۴۱/۲٪ (۲۲)، انگلیس ۲۶/۳٪ (۲۳)، یونان ۴/۸۸٪ (۲۵) می‌باشد. در این مطالعه ۸۶/۴٪ از سویه‌های حاوی آنزیم ESBL مقاوم به پمپراسیلین بوده در حالیکه مقاومت به پمپراسیلین/تازوباکتام در این دسته ۲۷/۹٪ مشاهده شد با توجه به این نتایج بایستی جهت جلوگیری از افزایش مقاومت در مصرف این آنتی‌بیوتیک دقت نمود و در عین حال بعنوان جایگزین در سویه های مقاوم به سفالسپورینهای نسل سوم از آن استفاده نمود. در تحقیق دیگری که Carole Moubareck و همکاران در سال ۲۰۰۵ انجام دادند، تمام نمونه های ESBL⁺ مقاوم به سفنازیدیم بودند (۱۱). در تحقیق صورت گرفته توسط ما نیز تمام نمونه های ESBL مثبت، نسبت به سفنازیدیم و سفوتاکسیم مقاوم و یا حدواسط (nonsusceptible) شناخته شده‌اند، همچنین در نمونه های ESBL مثبت بالاترین درصد نمونه‌های جدا شده مربوط به نمونه‌های زخم (۴۲/۸٪) و سپس نمونه‌های خلط (۳۳/۳٪)، مدفوع (۳۰٪) و ادرار (۲۹/۳٪) می‌باشند. در بین نمونه‌های تحت بررسی فاقد آنزیم ESBL ۷ نمونه دارای MIC_{CAZ} برابر یا بیش از ۱۲۸ میکروگرم در میلی لیتر بوده که نشان دهنده این است که مکانیزمهای دیگری غیر از آنزیم بتالاکتاماز در ایجاد مقاومت در این سویه‌ها نقش دارند. بتالاکتامازهای نوع CTX-M گروهی از آنزیمهای پلاسمیدی هستند که در کلاس A امبلر (Ambler) جای گرفته‌اند آنزیمهای خانواده CTX توسط کلادولایتیک اسید و تازوباکتام به خوبی مهار می‌شوند (۲۵). در مطالعه انجام شده توسط Fursova N و همکاران در سال ۲۰۰۵، CTX-M، ۲۲٪ از ESBLs را در بر می‌گیرد (۲۶). ایزوله های E. coli تولیدکننده ژنهای بتالاکتامازی وسیع الطیف (ESBL) نوع CTX-M در انسان در دهه ۹۰ شناسایی گردید و در حال حاضر عامل بیشترین عفونتهای حاد اجتماعی به شمار می‌روند (۲۷). تحقیقات علمی مختلفی که در طی سالهای ۲۰۰۶-۲۰۰۱ انجام شده، نشان می‌دهد که ارگانسیمهای تولیدکننده ESBL نوع CTX-M در کشورهای ویتنام ۱۸/۷٪ (۲۸)، اسپانیا ۵۵/۸٪ (۲۹)، تانزانیا ۲۳/۱٪ (۳۰)، کره ۷۲/۳۰٪ (۳۰)، ایتالیا ۷۵/۴٪ (۳۱)، فرانسه ۵۸/۳۲٪ (۳۲)، بلژیک ۵۳/۳۳٪ (۳۳)، کانادا ۶۴/۱۴٪ (۳۴)، روسیه ۳۳/۲٪، نسبت به کشور ما بالاتر است (ایران: ۱۸/۱٪). در بین نمونه های تحت بررسی تعداد ۴۳ نمونه، ESBL و CTX مثبت بودند، که از نمونه های فوق‌الذکر تعداد ۴۳ نمونه (۱۰۰٪) دارای MIC_{CAZ} برابر یا بیش از ۴ و ۴۱ نمونه (۹۵/۳٪) دارای MIC_{CAZ} برابر یا بیش از ۱۲۸ میکروگرم در میلی لیتر شناسایی شدند. در مطالعه ما تمام سویه های حاوی ژن CTX نسبت به سفوتاکسیم مقاوم و یا حدواسط دیده شدند. بتالاکتامازهای نوع PER نیز از جمله آنزیمهایی هستند که توجه زیادی را به خود معطوف داشته‌اند. آنزیم PER-1 اولین ESBL بود که در سال ۱۹۹۳ در *Pseudomonas aeruginosa* شناسایی شد و ویژگیهای آن بطور کامل مشخص گردید (۸). نمونه‌های حاوی آنزیم PER مقاومت بالایی نسبت به سفالوسپورینهای نسل سوم ایجاد می‌کنند

باکتری E. coli به جهت نقشی که در ایجاد عفونتهای حاد اجتماعی و عفونتهای بیمارستانی دارد، از لحاظ پزشکی حائز اهمیت است. نکته ای که در این جا باید توجه بیشتری بدان داشته باشیم، میزان مقاومت بالایی است که E. coli در برابر گروههای مختلف آنتی‌بیوتیکی از خود نشان می‌دهد و به نظر می‌رسد که میزان این مقاومت ها روز به روز در حال افزایش است. یکی از عوامل مهمی که در ایجاد مقاومت های باکتریایی شناخته شده است، تولید آنزیمهای بتالاکتامازی توسط باکتریهاست که انواع مختلفی دارند. استفاده بی‌رویه از آنتی‌بیوتیکها و بروز موتاسیونهای خود به خودی در توالی ژنهای کدکننده این آنزیمها، سبب پیدایش دسته ای بتالاکتامازها شده است که به این آنزیمها اصطلاحاً "آنزیمهای بتالاکتامازی وسیع الطیف (Extended Spectrum Beta-Lactamases= ESBL) گویند (۱۱) که از آن جمله می‌توان به بتالاکتامازی نوع CTX و PER اشاره کرد. بالا رفتن میزان عفونت های بیمارستانی و مرگ و میر ناشی از آنها در موارد شدید، از جمله پیامدهایی است که این قبیل مقاومت ها به دنبال دارند (۱۴-۱۲). بر اساس تحقیقات Anthony و همکاران که در سال ۲۰۰۷ صورت گرفته درصد نمونه های حساس به سفنازیدیم ۹۴٪، امی‌پنم ۹۹/۸٪، پمپراسیلین/تازوباکتام ۹۴/۸٪، سفتری‌آکسون ۹۵/۲٪، آمیکاسین ۷۷/۳٪ گزارش گردید که در مقایسه با ایران، درصد حساسیت به سفنازیدیم (۶۱/۹٪)، سفتری‌آکسون (۶۰/۴٪) بالاتر است و درصد حساسیت به امی‌پنم (۱۰۰٪)، پمپراسیلین/تازوباکتام (۸۴/۶٪)، آمیکاسین (۶۹/۲۳٪) تقریباً برابر می‌باشد (۱۵). تحقیق دیگری در نگزاس توسط Yvonne Vasquez و همکاران در سال ۲۰۰۱ انجام شده درصد حساسیت به سفوتاکسیم ۹۹/۷٪، آمیکاسین ۱۰۰٪، پمپراسیلین ۶۹/۸٪، کربنی‌سیلین ۴۸٪، جنتامیسین ۹۷/۲٪، سیپروفلوکساسین ۹۳/۷٪ گزارش شده است که در مقایسه با ایران حساسیت بالاتری را نشان می‌دهند (۱۶). در بین نمونه‌های مورد بررسی در این تحقیق، نمونه‌ها مقاومت بالایی به آنتی‌بیوتیک پمپراسیلین نشان دادند (۸۳٪)، در صورتیکه نمونه‌های مذکور نسبت به آنتی‌بیوتیک پمپراسیلین که همراه با تازوباکتام مورد بررسی قرار گرفت حساسیت بالایی داشتند (۸۴/۶٪). بررسیهای Nwanze و همکاران در سال ۲۰۰۵ در نیجریه فراوانی سوشهای حساس به سیپروفلوکساسین (۴۱٪)، جنتامیسین (۵۴٪) در مقایسه با ایران (به ترتیب ۴۵٪ و ۶۷٪) تقریباً برابر می‌باشد (۱۷) در صورتیکه تحقیقات Inna Chmelnitsky و همکاران در سال ۲۰۰۵ حاکی از بالاتر بودن فراوانی سوشهای حساس به سفنازیدیم در ایران در مقایسه با اسرائیل است (ایران: ۶۱/۹٪، اسرائیل: ۴۵٪) (۱۸). همچنین Seok Hoon Jeong و همکاران در سال ۲۰۰۴ نشان دادند که میزان سوشهای مقاوم به این آنتی‌بیوتیک در مقایسه با کره بالاتر است (ایران: ۳۰/۴٪، کره: ۱۱٪). سوشهای مقاوم به سفوتاکسیم در کشور ما نیز فراوانی بیشتری در مقایسه با کره نشان می‌دهند (۱۹). از طرف دیگر بر اساس نتایجی که Carole و همکاران در سال ۲۰۰۵ بدست آورده‌اند، میزان مقاومت به جنتامیسین در کشور ما پائینتر از لبنان (ایران: ۲۷/۱٪، لبنان: ۴۲٪) ولی میزان مقاومت به آمیکاسین در هر دو کشور تقریباً یکسان است (ایران: ۱۲/۷٪، لبنان: ۱۷٪) (۱۱). همچنین، بررسی نتایج بدست آمده در تحقیقی که توسط Kumar و Kader AA در سال ۲۰۰۵ انجام شد، میزان سوشهای حساس به آمیکاسین و

نتیجه گیری

ارگانسیم های تولید کننده ESBL مسئول ایجاد عفونت های بیمارستانی، شیوع بیماری و مرگ و میرمی باشند. بنابراین، کنترل انتقال و شیوع ارگانسیم های فوق ذکر ضروری می باشد. نتایج ما نشان می دهد که، *E. coli* تولید کننده ESBL، در بیمارستان های تهران دارای شیوع بالایی می باشند. به منظور جلوگیری از شکست درمانی در اثر درمان آنتی بیوتیکی نامناسب، تشخیص آزمایشگاهی دقیق لازم است. اما جهت جلوگیری از شیوع سویه های مقاوم به داروهای جدید همواره مصرف آنها باید کنترل شود و سویه های تحت درمان دائما مورد بررسی قرار گیرند. بالا بردن سطح آگاهی های عمومی جامعه در رابطه با شیوع مقاومت های آنتی بیوتیکی، رعایت بهداشت فردی و اجتماعی در جامعه، پرهیز از مصرف بی رویه آنتی بیوتیکها، بکارگیری نیروهای متخصص در مراکز تشخیصی- درمانی، شناسایی سویه های مولد ESBLs و ایزولاسیون بیماران حامل این سویه ها و غیره از اقداماتی است که می توانند در جلوگیری از شیوع ارگانسیم های مقاوم به آنتی بیوتیک مفید واقع شوند.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از همکاری سرکار خانم شورش و خانم نیک بین که ما را در انجام این تحقیق یاری نموده اند کمال تشکر را داریم.

در بررسی انجام شده در ویتنام نمونه ای که حاوی ژن PER باشد، یافت نشد (۲۸). همانند تحقیق هایی که در ویتنام (۲۸) و ترکیه (۳۴) صورت گرفت، در این تحقیق نیز ایزوله ای از *E. coli* که تولید کننده آنزیم PER باشد، در بین نمونه های مورد بررسی شناسایی نگردید. در بین نمونه های بالینی *E. coli* سویه هایی بدست آمده اند که دارای MIC های بالا نسبت به سفنازیدیم هستند ولی فاقد ژنهای CTX بودند. در این مطالعه ۴ سویه حاوی ژن CTX فاقد آنزیم ESBL بودند. بخشی از نمونه های بالینی *E. coli* که حاوی آنزیم های ESBL هستند که مقاومت بالایی نسبت به سفنازیدیم ایجاد کرده اند بطوریکه MIC_{CAZ} در آنها کمتر از ۳۲ میکروگرم در میلی لیتر و حتی در تعدادی از آنها کمتر از ۲ میکروگرم در میلی لیتر می باشد. در محدوده کمتر از ۲ میکروگرم در میلی لیتر هیچ یک از این نمونه های ESBL⁺ دارای ژنهای CTX نیستند. در این تحقیق ژن CTX، صرفاً در MIC برابر یا بیش از ۶۴ میکروگرم در میلی لیتر دیده می شوند و MIC های پائین فاقد نمونه های حاوی CTX هستند. به عبارت دیگر، نمونه هایی که واجد ژنهای CTX هستند، MIC های بالایی در برابر سفنازیدیم دارند.

REFERENCES

1. Cao Bin, Wang Hui, Zhu Renyuan, Ning Yongzhong, Xie Xiuli, Xu Yingchun, et al. Outcome of cephalosporin treatment of bacteremia due to CTX-M-type extended-spectrum h-lactamase-producing *Escherichia coli*. *Diagnostic Microbiology and Infectious Disease* 56 2006. 351-357
2. Yagi, T., H. Kurokawa, K. Senda, S. Ichiyama, H. Ito, S. Ohsuka, K. Shibayama, K. et al.. Nosocomial spread of cephem-resistant *Escherichia coli* strains carrying multiple Toho-1-like beta-lactamase genes. *Antimicrob. Agents Chemother.* 1997. 41:2606-2611.
3. Faustine Ndugulile, Roland Jureen, Stig Harthug, Willy Urassa and Nina Langeland. Extended Spectrum β -Lactamases among Gram-negative bacteria of nosocomial origin from an Intensive Care Unit of a tertiary health facility in Tanzania. *BMC Infectious Disease*. 2005., P.1-6.
4. David L. Paterson and Robert A. Bonomo. Extended-Spectrum beta-Lactamases: a clinical update, *Clin. Microbiol. review*, 2005, Vol. 18, No. 4, Pp. 657-686.
5. Ishii, Y., A. Ohno, H. Taguchi, S. Imajo, M. Ishiguro, and H. Matsuzawa. Cloning and sequence of the gene encoding a cefotaxime-hydrolyzing class A beta-lactamase isolated from *Escherichia coli*. *Antimicrob. Agents Chemother.* 1995. 39:2269-2275.
6. Ma, L., Y. Ishii, M. Ishiguro, H. Matsuzawa, and K. Yamaguchi. Cloning and sequencing of the gene encoding Toho-2, a class A beta-lactamase preferentially inhibited by tazobactam. *Antimicrob. Agents Chemother.* 1998. 42:1181-1186.
7. Bantar, C., A. Famiglietti, M. Goldberg. The Antimicrobial Committee, and The National Surveillance Program (SIR) Participants Group. Three-year surveillance study of nosocomial bacterial resistance in Argentina. *Int. J. Infect. Dis.* 2000. P. 85-90.

8. Seema Singh. Extended-Spectrum beta-Lactamases: An overview, Diagnostic Laboratory Services.INC,1999.
9. Edelstein M., Pimkin M., Edelstein I., Narezkina A., Stratchounski L. High prevalence of nosocomial *Escherichia coli* and *Klebsiella pneumoniae* producing CTX-M-type extended spectrum β -lactamases in Russian hospitals. Institute of Antimicrobial Chemotherapy, Smolensk, Russia. P1398.
10. Emilia Hadziyannis, Marion Tuohy, Linda Thomas, Gary W. Procop, John A. Washington, Geraldine S. Hall. Screening and confirmatory testing for extended spectrum-lactamases(ESBL) in *Escherichia coli*, *Klebsiella pneumoniae*, and *Klebsiella oxytoca* clinical isolates. Diagnostic Microbiology and Infectious Disease. 2000, 113 – 117.
11. Carole Moubareck, Ziad Daoud, Noha I. Hakimé, Monzer Hamzé, Nicole Mangeney, Hiam Matta, Jacques et al. Countrywide Spread of Community- and Hospital-Acquired Extended-Spectrum β -Lactamase (CTX-M-15)- Producing Enterobacteriaceae in Lebanon,J. Clin.Microb.,July 2005, Vol.43,No.7,P.3309-3313.
12. Ebbing Lautenbach, Jean Baldus Patel, Warren B. Bilker, Paul H. Edelstein, and Neil O. Fishman, Extended-Spectrum β -Lactamase Producing *Escherichia coli* and *Klebsiella pneumoniae*: Risk Factors for Infection and Impact of Resistance on Outcomes,Clin. Infect. Dis. ,2001,Vol.32,P.1162-1171.
13. Jean M. Whichard, Kevin Joyce, Paul D. Fey, Jennifer M. Nelson, Frederick J. Angulo, and Timothy J. Barrett, β -Lactam Resistance and Enterobacteriaceae, United States,Emerging infect.Dis. J.,2005,Vol.11,No.9.
14. Johann D. Pitout D., Deirdre L. Church, Daniel B. Gregson, Barbara L. Chow, Melissa McCracken, et al. Laupland Molecular Epidemiology of CTX-M-Producing *Escherichia coli* in the Calgary Health Region: Emergence of CTX-M-15- Producing Isolates. Antimicrob Agents Chemother. 2007 April; 51(4): 1281–1286.
15. Anthony M. Nicasio, Pharm.D. Joseph L. Kuti, Pharm.D. David P. Nicolau, Pharm.D. FCCP the current state of multiple-drug resistant gram-negative bacilli in north america: insights from the society of infectious diseases pharmacists. Center for Anti-Infective Research and Development, Hartford Hospital, Hartford, Connecticut . Pharmacotherapy Publications. 2008; 28(2):235-249.
16. Yvonne Vasquez, MPH. W. Lee Hand, MD. Community-Acquired Urinary Tract Infection Isolates from Female Patients on the US (Texas)- Mexico Border. The Journal of Applied Research. Vol.4,No.2.
17. Nwanze, P. I. , Nwaru, L. M. , Oranusi, S. , Dimkpa, U. , Okwu, M. U. , Babatunde, B. B. , et al. Urinary tract infection in Okada village: Prevalence and antimicrobial susceptibility pattern. Scientific Research and Essay. 2007 April. Vol. 2 (4), pp. 112-116,
18. Inna Chmelnitsky, Yehuda Carmeli, Azita Leavitt, Mitchell J. Schwaber, and Shiri Navon-Venezia , CTX-M-2 and a New CTX-M-39 Enzyme Are the Major Extended-Spectrum Beta-Lactamases in Multiple *Escherichia coli* Clones Isolated in Tel Aviv, Israel , Antimicrobial Agents and Chemotherapy, November 2005, Vol. 49, No. 11,Pp. 4745-4750.
19. Seok Hoon Jeong, Il Kwon Bae, Jung Hun Lee, Seung Ghyu Sohn, Geun Ho Kang, Ghil Ja Jeon, et al. Molecular Characterization of Extended-Spectrum Beta-Lactamases Produced by Clinical Isolates of *Klebsiella pneumoniae* and *Escherichia coli* from a Korean Nationwide Survey, Journal of Clinical Microbiology, July 2004 Vol. 42, No.7, P p. 2902-2906.
20. Kader AA , Kumar A. Prevalence and antimicrobial susceptibility of extended-spectrum beta-lactamase-producing *Escherichia coli* and *Klebsiella pneumoniae* in a general hospital , Ann Saudi Med. 2005 May-Jun;25(3):239-42.

21. Lucet JC, Chevert S, Vanjak D, Decre D, Macrez A & Wolff M :Out break of multiple resistance Enterobacteriaceae in an intensive care unit : Epidemiology and risk factor acquisition. Clin Infect Dis 1996, 22:430-436.
22. Babypadmini S, Appalaraju B. extended-spectrum beta-lactamase In urinary isolates of Escherichia coli and Klebsiella pneumoniae - prevalence and susceptibility pattern in a tertiary care hospital. Indian Journal of Medical Microbiology, (2004) 22 (3):172-174.
23. Melzer M. , Petersen I. and Cheasty T. The difference in serotypes between extended- β -lactamase (ESBL) and non-ESBL-producing E. coli blood culture isolates at a UK district general hospital. Journal of Hospital Infection. Volume 68, Issue 4, April 2008, Pages 367-369.
24. Vasilaki O., Manolopoulos C., Raptis G., Alexiou-Daniel S. Comparison of the E-test method with the VITEK 2 antimicrobial susceptibility detection system for screening of extended-spectrum beta-lactamase Klebsiella and E. coli strains in a Greek university hospital. European Society of Clinical Microbiology and Infection Diseases. 2007. Abstract number: p450
25. Ahmed A, Li J, Shiloach Y, Robbins J, Szu S. Safety and immunogenicity of Escherichia coli O157 O-specific polysaccharide conjugate vaccine in 2-5-year-old children. J Infect Dis. 2006.193 (4): 515-21. PMID 16425130.
26. Fursova N., Abaev I., Korobova O., Pecherskikh E., Shishkova N., Pryamchuk S., et al. Comparative study for conjugative plasmids carrying CTX-M genes in Escherichia coli nosocomial isolates. European Society of Clinical Microbiology and Infection Diseases. Abstract number: 1733_85.
27. Delphine Girlich, Laurent Poirel, Alessandra Carattoli, Isabelle Kempf, Marie-Frédérique Lartigue, Alessia Bertini, et al. Extended-Spectrum β -Lactamase CTX-M-1 in Escherichia coli Isolates from Healthy Poultry in France. Applied and Environmental Microbiology, July 2007, p.4681-4685, Vol. 73, No. 14.
28. Van Coa, Thierry Lambert, Duong Quynh Nhu, Huynh Kim Loan, Nguyen Kim Hoang, Guillaume Arlet, et al. Distribution of Extended-Spectrum β -Lactamases in Clinical Isolates of Enterobacteriaceae in Vietnam. Antimicrobial Agents and Chemotherapy. December 2002., P. 3739-3743.
29. Laura Brinas, Myriam Zarazaga, Yolanda Sáenz, Fernanda Ruiz-Larrea, and Carmen Torres, β -Lactamases in Ampicillin-Resistant Escherichia coli Isolates from Foods, Humans, and Healthy Animals, Antimicrob. Agents Chemother., October 2002, Vol. 46, No. 10, P. 3156 - 3163.
30. Hyunjoon Pai, MD; Mi Ran Kim, MD; Mi-Ran Seo, BS; Tae Yeal Choi, MD; Sung Hee Oh, MD. A Nosocomial Outbreak of Escherichia coli Producing CTX-M-15 and OXA-30 β -Lactamase. Infect Control Hosp Epidemiol. 2006; 27:312–314.
31. Migliavacca R., Balzaretto M., Nucleo E., D'Andrea M.M., Mugnaioli C., Spalla M., Giani T., et al. Detection of CTX-M-14 β -lactamase in Escherichia coli from a long-term care and rehabilitation facility in northern Italy. European Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases. 2007. Abstract number: 1732_278.
32. Jean-Philippe Lavigne, Hélène Marchandin, Julien Delmas, Nicole Bouziges, Evelyne Lecaillon, Laurent Cavalie, et al. qnrA in CTX-M-Producing Escherichia coli Isolates from France Antimicrob Agents Chemother. 2006 December; 50(12): 4224–4228.
33. Rodriguez-Villalobos H., Cuvelier S., Dom I., Frankard J., Malaviolle V., Deplano A., et al. Community-associated emergence of CTX-M and TEM extended spectrum beta-lactamase (ESBL)-producing Escherichia coli in Belgium. Abstract number: 1134_01_22.
34. ERAC B., GULAY Z. Molecular Epidemiology of PER-1 Extended Spectrum-Lactamase among Gram-negative Bacteria Isolated. Folia Microbiol. (2007) . 52 (5), 535–541